

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.746/2023/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2024. június 25.

Az ügy tárgya: csalás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): VI. rendű

Első fok: Kecskeméti Törvényszék, 5.B.364/2010/715., ítélet,
tárgyalás, 2019. január 23.

Másodfok: Szegedi Ítéltábla, Bf.III.613/2019/31., ítélet,
nyilvános ülés, 2020. november 24.

Az indítvány előterjesztője: a VI. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a VI. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a VI. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt

elbírálva a Kecskeméti Törvényszék 5.B.364/2010/715. számú és a Szegedi Ítéltábla Bf.III.613/2019/31. számú ítéletét a VI. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Kecskeméti Törvényszék a 2019. január 23. napján meghozott 5.B.364/2010/715. számú ítéletével a VI. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntettében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (7) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (7) bekezdés b) pont], 11 rendbeli közokirat-hamisítás büntettében, melyből 7 rendbeli társtettesként elkövetett [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés a) pont], 4 rendbeli bűnsegédként elkövetett [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pont]. Ezért öt halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 3 év ügyvédi hivatás gyakorlása foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a polgári jogi igényekről, a zár alá vételről, a bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2020. november 24. napján jogerős Bf.III.613/2019/31. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a VI. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta, a terhére megállapított bűncselekményeket 3 rendbeli – egy esetben kísérlet – bűnsegédként elkövetett csalás büntettének [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba) és bc) alpont, (6) bekezdés b) pont] és 9 rendbeli – egy esetben társtettesként, nyolc esetben bűnsegédként elkövetett – közokirat-hamisítás büntettének [Btk. 342. § kilenc esetben (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, egy esetben c) pont] minősítette. A VI. rendű terhelt bűnösségét további bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] is megállapította. A VI. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 év 6 hónapra, a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 3 évre enyhítette. A VI. rendű terhelt 3 év ügyvédi foglalkozástól eltiltásra történő elítélését mellőzte. Kimondta, hogy a VI. rendű terhelt a kiszabott szabadságvesztésből annak végrehajtása estén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Őt az ellene 2 rendbeli társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont] és bűnsegédként elkövetett csalás büntettének [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba) és bc) alpont, (6) bekezdés b) pont] vádja alól felmentette. Pontosította a polgári jogi igényre, a zár alá vételre vonatkozó rendelkezéseket, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a VI. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] A másodfokú bíróság ítéletével szemben – többek között – a VI. rendű terhelt terjesztett elő másodfellebbezést. A Kúria a 2021. október 14. napján meghozott Bhar.II.609/2021/13. számú ítéletével a VI. rendű terhelt másodfellebbezését – mint törvényben kizártat – elutasította.

[4] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a másodfokú bíróság által kiegészített és helyesbített, a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás lényege a VI. rendű terheltet érintően a következő:

az I. rendű terhelt a VI. rendű terheltet a III. rendű terhelten keresztül ismerte meg olyan személyként, mint aki anyagi ellenszolgáltatás ellenében adó- és jogi ügyek gyors és hatékony elintézését vállalja. Ennek megfelelően az I. rendű terhelt több alkalommal is megbízta a VI. rendű terheltet adóügyek intézésével, illetve a VI. rendű terhelt mint ügyvéd több, részben az I. rendű terhelthez köthető gazdasági társasággal kapcsolatos okiratszerkesztésben is részt vett.

I.

Az I. rendű terhelt mint egyéni vállalkozó 1999 év óta volt ügyfele egy takarékszövetkezetnek, az I. rendű terheltnak a takarékszövetkezetnél volt a folyószámlája. Az I. rendű terhelt és felesége, a XI. rendű terhelt az érintett időszakban szarvasmarha-, sertés-, lótenyésztéssel és élelmiszer-feldolgozással foglalkozott. 1999-ben kezdte meg az I. rendű és a XI. rendű terhelt az ökögazdaság kiépítését, amelyhez több részletben beruházási hitelt vettek fel a takarékszövetkezettől. Ezeket a kölcsönöket a terheltek szerződészerűen visszafizették.

– A cég1 2006. február 6. napján lett megalapítva cím1 alatti székhellyel, a társaságnak cím2 alatt fióktelephelye volt. A társaság képviselője és tagja a megalapítástól kezdődően az I. rendű terhelt volt, míg a cégben ugyancsak tagként szerepelt a XI. rendű terhelt is. Időközben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Fpk.16-08-000428/7. számú végzésével elrendelte a cég1 felszámolását. A felszámolási eljárás közzétételére 2009. május 7. napján került sor, amely a felszámolás kezdő időpontja. A bíróság felszámolóként a cég2-t jelölte ki, a felszámolóbiztosi feladatokat egy személy látta el.

– A takarékszövetkezet az I. rendű terhelt mint egyéni vállalkozó részére a 6/2004. (I. 22.) FVM rendelet alapján Európa Hitelek is folyósított, amelyekbe később az egyéni vállalkozás átalakulása folytán a cég1 mint jogutód lépett be.

– Az I. rendű terhelt által a takarékszövetkezettől igényelt Európa Hitel szerződések közül az egyik a 2004. március 9. napján megkötött, majd 2004. március 29. napján módosított, 32.000.000 forint összegű forgóeszközhitel szerződés, a másik pedig egy ugyancsak 32.000.000 forint összegű beruházási hitelszerződés volt. A szerződések fedezetét képezték a cég1 tulajdonát képező, 3 hrsz. alatt felvett ingatlanok. 2007. november 8. napján az ingatlanok tehermentesítésre kerültek, és a hitel fedezetét ettől az időponttól a XI. rendű terhelt 1455/10000 tulajdoni hányadát képező, másik hrsz. alatt felvett ingatlan képezte.

– A cég1 a hitelek 2007. július 20. napjáig törlesztette, ezt követően azonban semmiféle törlesztésre nem került sor. A pénzügyintézet 2008. április 2. napján a szerződéseket felmondta. A cég1 a forgóeszközhitel szerződésből 14.248.613 forintot, a beruházási hitelszerződésből 14.329.062 forintot nem fizetett vissza.

– 2005. évben az I. rendű terhelt egyéni vállalkozóként felkereste a takarékszövetkezetet azzal a kérelemmel, hogy a cég2 felé áruszállításból és szolgáltatásból származó kötelezettsége áll fenn, melyet engedményezne a hitelintézetre.

– A cég2 1995. május 1. napján lett megalapítva másik néven. A társaság elnevezése 2005. május 4. napjától változott a cég2 névre. A társaság ügyvezetője 2005. január 27. napjától az

I. rendű terhelt édesanyja volt. 2007. április 14. napján az APEH felfüggesztette az adószám alkalmazását a cég2-vel szemben. A társaság vonatkozásában 2007. október 12. napján törlési eljárás indult, amely alapján a cég2-t 2008. január 19. napján a cégjegyzékből törölték.

– Az I. rendű terhelt egyéni vállalkozó cég2-vel szemben fennálló kötelezettségének faktorálására 2005. szeptember 14. napján 14.000.000 forint erejéig faktoring keretszerződés jött létre a cég2 és a takarékszövetkezet között. (Az I. rendű terhelt egyéni vállalkozó helyébe 2006. február 6. napján a cég1 lépett.)

– A keretszerződés alapján eseti faktorszerződések megkötésére került sor, melyek alapján 2005. évben 27.481.805 forint, míg 2006. évben 25.874.189 forint került folyósításra a cég2 részére, melyek szerződésszerűen visszafizetésre kerültek.

– A faktorálás lényege, hogy a követelés ellenérték fejében történő átruházása során a pénzügyintézet kvázi kölcsönt, hitelt biztosítson az engedményezőnek. A takarékszövetkezet által alkalmazott faktorálási szabályzat szerint a szerződésben meghatározott keretösszeg erejéig biztosít az engedményező számára meghatározott határidőig hitelt, mely keret terhére az engedményező a hitelintézetre engedményezi a kötelezettel szemben fennálló követeléseit. A konkrét követelések faktorálása, engedményezése a keretösszegen belül eseti megállapodásokkal történik. Az engedményező az engedményezett követelés és járulékai erejéig a hitelintézettel szemben minden esetben készfizető kezesként felel.

– A takarékszövetkezet szabályzatai szerint csak olyan követelések vásárolhatóak meg, amelyek igazoltan tényleges szolgáltatásnyújtásokon, illetve termékértékesítéseken alapulnak. A követelések valóságának igazolására az engedményezőnek különböző iratokat kell benyújtania a takarékszövetkezetnek. Így minden esetben csatolni kell az eredeti számlát és a kiállításának jogszerűen igazoló dokumentumát, a követelések alapjául szolgáló, az engedményező és kötelezett között létrejött eredeti szerződést, megállapodást, megrendelést, vagy annak a takarékszövetkezet által hitelesített másolatát, továbbá a kötelezett tartozását elismerő nyilatkozatot. Ezen túlmenően az engedményezőtől be kell kérni az igazolt szállítólevelet, az igazolt munkalapokat, a kötelezett átvételi elismervényét, minőségi bizonyítványt, átadás-átvételi jegyzőkönyvet, továbbá minden olyan dokumentumot, amely az ügylet valóságát igazolja. A kötelezett fizetőképességéről, fizetőkészségéről, pénzforgalmáról, bankkal szembeni tartozásainak teljesítéséről szóló információkat is be kell szerezni, ugyanis ennek alapján történik a követelések megvásárolhatóságának elbírálása. Ezeket az információkat a kötelezettől vagy az engedményezőn keresztül, vagy egyenesen a kötelezettől lehet beszerezni, ezek alapján kell a kötelezett ügyfélminősítését minden esetben elvégezni. A követelések megvásárlásáról engedélyezési eljárás keretében kell dönteni. Főszabály szerint megvásárolni csak azt a követelést lehet, amelynél a kötelezettel kapcsolatos információ, illetve ügyfélminősítés rendelkezésre áll, és azok alapján a követelés érvényesíthetősége biztosított.

I/A/6.

Az I. rendű és a IV. rendű terhelt a cég3-mal kapcsolatos ügyletek mellett közös vállalkozást is tervezett. A IV. rendű terhelt által irányított gazdasági társaság, a cég4 nagyobb volumenű gazdasági beruházásokat végzett, így a fogdaablak és postaláda állami kiírású pályázatot is elnyerte. Az elnyert pályázat szerinti tevékenységhez az I. rendű terhelt is csatlakozni kívánt.

– 2006. évben az I. rendű és a IV. rendű terhelt elhatározta, hogy valótlan tartalmú faktorigénylésekre új alapítású cégeket használnak fel.

– Az egyik társaság a cég5 lett, amelynek tulajdonosa és ügyvezetője a cég6-ban dolgozó, I. rendű terhelttel szexuális kapcsolatot létesítő XIII. rendű terhelt lett az I. rendű terhelt kérésére. A cég5 2006. augusztus 8. napján került megalapításra cím3 alatti székhellyel. A XIII. rendű terheltén kívül a társaság tagja lett egyéb érdekelt⁴² is. Az I. rendű terhelt

utasítására a II. rendű terhelt felkérte ügyvéd2 jogtanácsost a kft. alapításával kapcsolatos iratok elkészítésére. Az alapító okiratot a XIII. rendű terhelt és egyéb érdekelt⁴² írta alá, mely alkalommal jelen volt az I. rendű és a II. rendű terhelt is. A törzstőke összegét az I. rendű terhelt biztosította. A gazdasági társaság székhelyeként a XIII. rendű terhelt lakcíme volt bejelentve, ténylegesen a IV. rendű terhelt vezetése alatt álló cég4 székhelyén „működött”. A bankszámlanyitásban a IV. rendű terhelt kérésére a cég4 alkalmazottja segített a XIII. rendű terheltnek, akinek egyébként rendelkezési joga is volt a bankszámla felett. A XIII. rendű terhelt a kft.-t ténylegesen nem kívánta működtetni, a cég iratai a cég4-nél kerültek elhelyezésre, a társaság anyagát is a cég4 könyvelője könyvelte.

– A cég5 mellett került sor a cég7 megalakítására az I. rendű terhelt kérésére 2006. szeptember 28. napján. Az alapítástól a társaság tagja és ügyvezetője a II. rendű terhelt, és a másik tagja egyéb érdekelt⁴¹ volt. A cég7 megalakítására – a cég8 alapításával egy időben – ügyvéd2 jogtanácsos lakásán került sor. A társasági szerződést a II. rendű terhelt és egyéb érdekelt⁴¹ írták alá, bár ténylegesen nem állt szándékukban a társaság működtetése. A kft.-vel kapcsolatos teendőket a II. rendű terhelt intézte, azonban a gazdasági társaságot ténylegesen az I. rendű terhelt használta fel.

– A valótlan tartalmú társasági szerződés alapján – az ügyvéd2 jogtanácsos által 2006. július 26. és 2006. augusztus 10. napján benyújtott kérelemre – az illetékes cégbíróság a cég5-öt és a cég7-et a cégnyilvántartásba bejegyezte, ezáltal az I. rendű, a II. rendű, a IV. rendű, a XIII. rendű terhelt, valamint egyéb érdekelt⁴¹ és egyéb érdekelt⁴² közreműködött abban, hogy a közhitelű nyilvántartásba valótlan adatok nyerjenek bejegyzést.

– A cég7 és a cég5 két olyan gazdasági társaság volt, amelyek valós gazdasági tevékenységet nem végeztek, a terheltek a társaságok felhasználásával a takarékszövetkezetet megtévesztve faktorszerződéseket kötöttek az alábbiak szerint:

2006. augusztus 22. napján megkötésre került egy vállalkozási szerződés – az I. rendű terhelt és a IV. rendű terhelt előzetes megbeszélése alapján – a IV. rendű terhelt által vezetett cég4 és a cég5 között jelzőrácsos fogdaablak gyártására és eladására. A szerződésben a felek 167.388.498 forint vállalkozói díjban állapodtak meg. A szerződést a cég5 nevében a XIII. rendű terhelt, a cég4 nevében a VII. rendű terhelt írta alá. 2006. október 11. napján a IV. rendű terhelt utasítására a cég4 főkönyvelője elkészítette a cég5 fiktív számláját, melyet 2006. október 11. napján elfaxoltak a cég1 részére. Ezt követően a cég4 részéről a IV. rendű terhelt utasítása alapján kiállításra került a valótlan tartalmú teljesítésigazolás. A teljesítési igazoláson a VII. rendű terhelt névaláírása szerepelt. 2006. október 12. napján a fiktív számla, és a hozzá kapcsolódó teljesítésigazolás a cég4-től lefaxolásra került a takarékszövetkezethez.

– 2006. szeptember 10. napján aláírásra került egy vállalkozási szerződés a cég4 és a cég5 között levélszekrény gyártására és eladására, mely vállalkozói díja 53.574.524 forint volt. A szerződés tartalmát szintén előzetesen az I. rendű és a IV. rendű terhelt beszélte meg, majd a szerződést a XIII. rendű és a VII. rendű terhelt írta alá a két gazdasági társaság nevében.

– 2006. október 17. napján a IV. rendű terhelt mint a cég4 vezérigazgatója nyilatkozatot állított ki a takarékszövetkezet részére, amelyben vállalta a cég4 nevében a levélszekrény és fogdaablak ügylet tekintetében a vállalkozási szerződésekből adódó fizetési kötelezettségük teljesítését.

– Ezt követően a cég7 mint engedményező és a takarékszövetkezet között 2006. október 25. napján létrejött 4065045 számú faktorszerződés értelmében a cég7 49.965.328 forintért a takarékszövetkezetre engedményezte a cég5 vele szemben fennálló, vállalkozási szerződésből eredő tartozását. A cég5 helytállásáért a cég7 készfizető kezességet vállalt. A faktoring szerződést a cég7 nevében a II. rendű terhelt, míg a takarékszövetkezet részéről egyéb

érdekelt³⁹ és egyéb érdekelt⁴⁰ írták alá. A cég⁵ nevében az engedményezés tudomásulvételéről szóló nyilatkozatot a XIII. rendű terhelt írta alá.

– Azért, hogy a faktor-keretszerződés kapcsán a cég⁵ és a cég⁷ fizetőképességét igazolja, a fentiek szerinti vállalkozói szerződések kerültek benyújtásra, amelyek értelmében a cég⁴ a cég⁵-től jelzőrácsos fogdablakok, valamint levélszekrény, tartóállvány és kiegészítők gyártását, kivitelezését rendelte meg, több, mint 200.000.000 forint vállalkozói díj ellenében. A szerződések mellett a hitelintézet részére átadásra került a cég⁴ részéről írott nyilatkozat, amely értelmében a zrt. garantálta, hogy a becsatolt szerződésekből adódó fizetési kötelezettségének eleget tesz. Ugyancsak csatolásra került a 2006. október 11. napján kelt, és a cég⁴ által a cég⁵ részére kiállított teljesítésigazolás, illetve az ezt alátámasztó 2006/0003. és 2006/0006. sorszámú számla.

– A szerződés megkötésének napján a cég⁷ nevében a II. rendű terhelt a kiutalt 49.500.000 forintot készpénzben felvette, amelyből az I. rendű terhelt utasítására a cég¹ számlájára 27.489.065 forintot, valamint a cég⁶ számlájára 20.010.935 forintot fizetett be a fennálló hitelek törlesztése érdekében. Sem a cég⁷, sem a cég⁵ a takarékszövetkezet felé fennálló, faktorálási jogviszonyból származó kötelezettségét nem teljesítette.

– A két vállalkozási szerződés, és a hozzájuk kapcsolódó teljesítési igazolások, valamint számlák valótlán tartalmúak, a cég⁵, valamint a cég⁷ sem végzett gazdasági tevékenységet, közöttük valós gazdasági kapcsolat nem volt, egyik cég sem készített fogdablakot, levélszekrényt. A folyósított faktorösszeg az I. rendű terhelt érdekkörében működő gazdasági társaságoknál került felhasználásra.

– A cég⁴ 2006. október 26. napján, a faktorálási szerződés megkötését követő napon – a VII. rendű terhelt aláírásával – felmondta a cég⁵-tel fennálló vállalkozási szerződéseit. Erről a takarékszövetkezetet 2007. december 13. napján tájékoztatta a VII. rendű terhelt. Ezt megelőzően a vállalkozási szerződések felmondásáról sem a cég⁷, sem a cég⁵ nem tájékoztatta a takarékszövetkezetet, és a terheltek 2007. november 19. napján megkötött engedményezési szerződés biztosítékaul ajánlották fel a vállalkozói szerződések alapján a cég⁴-gyel szemben fennálló vállalkozói díjkövetelést. A megkötött faktoring szerződés IV/15. pontja értelmében az engedményező – cég⁷ – kötelezettséget vállalt arra, hogy minden olyan nyilatkozatról, adatról és információról értesíti a takarékszövetkezetet, amely közvetlenül, vagy közvetve a követelésre kihatással lehet.

– A cég⁷ és a cég⁵ közötti kötelezettségre vonatkozó faktorból 61.805.880 forint nem került visszafizetésre a takarékszövetkezet részére.

– Az I. rendű terhelt a fenti összegű faktorösszeg megszerzése érdekében a takarékszövetkezetet a II. rendű és a XIII. rendű terhelt által aláírt szerződésekkel, továbbá a IV. rendű és a VII. rendű terhelt által biztosított szerződések, nyilatkozatok, teljesítési igazolások és számlák segítségével a faktorszerződés megkötésekor szándékosan tévedésbe ejtette. Sem a cég⁷, sem a cég⁵ nem akarta elvégezni a vállalkozási szerződésekben szereplő gazdasági tevékenységet, és az ahhoz szükséges személyi és tárgyi feltételekkel nem is rendelkeztek.

– Miután a XIII. rendű és az I. rendű terhelt közötti kapcsolat megszakadt, a terheltek a cég⁵ eladásáról döntöttek. Az I. rendű terhelt kérésére a VI. rendű terhelt 2007. év tavaszán intézkedett a cég⁵ értékesítéséről olyan személyek részére, akik ellenszolgáltatás fejében vállalták a cég nevükre írását. 2007. május 11. napján került sor a kft. üzletrészenek értékesítésére oly módon, hogy egyéb érdekelt⁴⁹ és egyéb érdekelt⁵⁰ lett a társaság új tagja a XIII. rendű terhelt és egyéb érdekelt⁴² helyett. Az új tagoknak az üzletrész adásvételi szerződés aláírásakor nem volt tényleges üzletkötési szándékuk, az iratokat anyagi ellenszolgáltatás fejében írták alá. A cég⁵ könyvelési iratait nem kapták meg, a céget nem

akarták működtetni. A cég eladását a vevők szerzésével és az üzletrész átruházási szerződés megfogalmazásával a VI. rendű terhelt készítette elő, aki tudomással bírt arról, hogy az üzletrész megvásárlói nem kívánták a céget működtetni.

– A valótlan tartalmú társasági szerződés módosító okiratot egyéb érdekelt² ügyvéd 2007. június 13. napján nyújtotta be az illetékes cégbírósághoz. A cégbíróság a cég⁵ tulajdonosváltását a cégnyilvántartásba bejegyezte, ezáltal az I. rendű, a VI. rendű, a XIII. rendű terhelt, valamint egyéb érdekelt⁵⁰, egyéb érdekelt⁴⁹ és egyéb érdekelt⁴² közreműködött abban, hogy a közhitelű nyilvántartásba valótlan adatok nyerjenek bejegyzést.

– A kár összege 49.500.000 forint, amely nem térült meg.

– Összességében az I/A/1-6. pontbeli cselekményekkel az I. rendű terhelt a takarékszövetkezet sértettnek 819.904.400 forint kárt okozott, amelyből legkevesebb 677.936.933 forint megtérült, a meg nem térült kár összege legfeljebb 141.967.475 forint.

I/B.

A cég⁶ a cégiratok tartalma szerint 2006. február 17. napján lett megalapítva cím² alatti székhellyel. A társaság ügyvezetője és tagja egyéb érdekelt⁵⁶, míg másik tagja egyéb érdekelt⁵⁷ lett. A gazdasági társaságot azonban ténylegesen az I. rendű terhelt irányította. A kft.-t az I. rendű terhelt a cég⁶ üzemeltetése céljából hozta létre. Egyéb érdekelt⁵⁶ és egyéb érdekelt⁵⁷ nem adott pénzbeli hozzájárulást a társaság megalapításához, a cég gazdasági ügyeivel nem foglalkoztak, arra nem is volt ráhatásuk. 2007. március 30. napján egyéb érdekelt⁵⁶ üzletrészét eladta a XI. rendű terheltnek. Ezt követően a cég ügyvezetője és képviselője a XI. rendű terhelt lett. Egyéb érdekelt⁵⁷ továbbra is a társaság tagja maradt.

– Az I/A. pontbeli faktorokkal kapcsolatban az I. rendű terheltnek és társainak jelentős pénzügyi forrásra volt szüksége, amellyel nem rendelkeztek. Miután a takarékszövetkezet több egyeztetést követően a további faktorokat nem engedélyezte, újabb pénzforrási lehetőséget kellett keresniük a terhelteknek. Az I. rendű, a VIII. rendű terhelt a II. rendű terhelttel egyetértésben úgy döntött, hogy a cég⁶ nevében igényelnek hitelt, a folyósított összeget pedig különböző költségekre fordítják. A hiteligénylést hosszas előkészület előzte meg, melyben közreműködött a VIII. rendű, a X. rendű és a XX. rendű, illetve a XV. rendű, a XI. rendű, a VI. rendű és a III. rendű terhelt is.

– A hiteligénylés előkészületének első mozzanata volt, hogy a terheltek megállapodása szerint 2007. augusztus 9. napján – a X. rendű terhelt kérésére – a XX. rendű terhelt megvásárolta egyéb érdekelt⁵¹-től a cég⁹ üzletrészét, amellyel kapcsolatos költségeket a VIII. rendű terhelt fizette. A XX. rendű terhelt anélkül lett a gazdasági társaság üzletrészének tulajdonosa és ügyvezetője, hogy a cég működtetésére ténylegesen szándéka lett volna, ezt a gazdasági társaságot ezt megelőzően is a VIII. rendű terhelt irányította. A XX. rendű terhelt az üzletrészért nem fizetett, és a társaság iratanyagát sem kapta meg.

– A valótlan tartalmú üzletrész adásvételi szerződés és társasági szerződés módosítás alapján – a 2007. augusztus 15. napján ügyvéd⁴ által benyújtott kérelemre – az illetékes cégbíróság a változásokat a cég⁹ cégjegyzékébe átvezette, ezáltal a X. rendű és a XX. rendű terhelt közreműködött abban, hogy a közhitelű nyilvántartásba valótlan adatok nyerjenek bejegyzést.

– A Pest Megyei Bíróság mint cégbíróság a cég⁹ tulajdonosváltását 2007. szeptember 7. napján jegyezte be.

– Ezt követően az igényelni kívánt hitel fedezetének biztosítása érdekében az I. rendű és a II. rendű terhelt a VIII. rendű és a X. rendű terhelttel abban állapodott meg, hogy az I. rendű terhelt tulajdonában álló és édesanyja haszonélvezeti jogával terhelt ingatlanokat a cég⁹ „papíron” megvásárolja 70.000.000 forintért.

- A 2007. augusztus 31. napján kelt valótlan tartalmú ingatlan adásvételi szerződést az érintettek, az I. rendű, a XX. rendű terhelt és az I. rendű terhelt édesanyja aláírták, azonban a szerződésben szereplő 70.000.000 forintos vételár nem került kifizetésre. A valótlan tartalmú adásvételi szerződés megkötésére azért volt szükség, hogy a cég6 újabb hiteligénylése során a fedezetként felajánlott ingatlant 70.000.000 forintos értéken vegyék figyelembe a hitelbírálat során, ugyanis a takarékszövetkezet szabályzata szerint az egy éven belüli adásvételi szerződés szerinti értéket a pénzügyintézet elfogadta, és nem készítettett értébecslést. A terheltek előtt ismeretes volt a szabályzat ezen részlete.
- A valótlan tartalmú adásvételi szerződés alapján az illetékes földhivatal az ingatlan tulajdonosváltását bejegyezte, ezáltal az I. rendű, a XX. rendű terhelt, valamint az I. rendű terhelt édesanyja közreműködött abban, hogy a közhitelű nyilvántartásba valótlan adatok nyerjenek bejegyzést, amelyhez a VIII. rendű és a X. rendű terhelt segítséget nyújtott.
- 2007. év augusztusában az I. rendű, a II. rendű, a X. rendű és a VIII. rendű terhelt megállapodott abban is, hogy a hitelt a cég6 nevében egy cím101 alatt található állattartó telep megvásárlására kell igényelni. Az állattartó telep a cég10 tulajdonát képezte, amelynek megvételét a VI. rendű terhelt ajánlotta az I. rendű terheltnak. A terheltek abban állapodtak meg, hogy a cég6 megvásárolja az ingatlant, és hitelt igényelnek rá. Kölcsönfedezetül a terheltek a cím101-i ingatlant, a cég9 által „papíron” 70.000.000 forintért megvásárolt ingatlanokat, továbbá az I. rendű terhelt 7.000.000 forint értékű mangalica tenyészállat-állományát ajánlották fel.
- A cég10 2002. október 2. napján lett megalapítva cím102 alatti székhellyel. Az alapítástól kezdődően a társaság tagja és képviselője egyéb érdekelt58 volt.
- 2007. október 19. napján kelt adásvételi szerződéssel a cég6 megvásárolta a cég10-től az ingatlant papíron 49.500.000 forintért. Az adásvételi szerződést a cég6 részéről a XI. rendű terhelt, míg a cég10 részéről egyéb érdekelt58 írta alá. A vételár tekintetében valótlan tartalmú adásvételi szerződés megkötésére azért volt szükség, mert a hitel felvétele során az I. rendű terhelt a ténylegesen 24.000.000 forint értékű ingatlant 50.000.000 forintos értéken tudta fedezetként felajánlani.
- A vételárból 19.000.000 forintot az I. rendű terhelt készpénzben fizetett ki, majd a fennmaradó 20.500.000 forintot a VI. rendű terhelt ügyvédi letéti számlájára utalta, ahonnan kifizetésre került – átvételi elismervény ellenében – tanú16 részére 2007. november 15. napján.
- Nem sokkal az adásvételi szerződés aláírását követően, 2007. november 6. napján a IX. rendű terhelt rábírására egyéb érdekelt58-tól tanú5 megvásárolta a cég10 üzletrészt, és ő lett a társaság ügyvezetője anélkül, hogy tanú5-nek a gazdasági társaság átvételére és működtetésére tényleges szándéka lett volna.
- A valótlan tartalmú társasági szerződés módosító okirat és üzletrész adásvételi szerződés alapján – figyelemmel a VI. rendű terhelt 2008. január 3. napján benyújtott kérelemére – az illetékes cégbíróság a cég10 tulajdonosváltását a cégnyilvántartásba bejegyezte, ezáltal a VI. rendű és a IX. rendű terhelt, valamint tanú5 közreműködött abban, hogy a közhitelű nyilvántartásba valótlan adatok nyerjenek bejegyzést.
- A cég10 tulajdonosváltását a Pest Megyei Bíróság Cégbírósága 2008. március 19. napján jegyezte be.
- 2007. év októberében az I. rendű terhelt megállapodott a XV. rendű terhelttel abban, hogy a XV. rendű terhelt megvásárolja a cég6-ot. A XV. rendű terheltet a X. rendű és a VIII. rendű terhelt ajánlotta az I. rendű terheltnak.

- 2007. november 5. napján cím84-ben a XI. rendű terhelt, egyéb érdekelt⁵⁷ mint eladók és a XV. rendű terhelt mint vevő aláírta a cég6 társasági szerződés módosítását, valamint az üzletrész adásvételi szerződést. Az aláírt szerződések értelmében a XV. rendű terhelt lett a kft. egyszemélyes tulajdonosa, illetve a társaság új elnevezése cég11 lett. A XV. rendű terhelt azonban az üzletrész adásvételi szerződéssel ellentétben a kft. üzletrészéért nem fizetett, a változásbejegyzéssel kapcsolatos költségeket is az I. rendű terhelt fizette. Az I. rendű terhelt a társaság iratanyagát nem adta át a XV. rendű terheltnek, így a XV. rendű terhelt nem került abba a helyzetbe, hogy a kft.-vel bármilyen gazdasági tevékenységet folytasson.
- A hitel folyósításának további feltétele volt a „nullás” APEH igazolás a kft. vonatkozásában. A cég6-nak volt adótartozása, ezért az I. rendű terhelt a III. rendű terhelthez fordult segítségért, akiről tudta, hogy széleskörű kapcsolatokkal rendelkezik, és tudomása szerint korábban is nyújtott más jellegű segítséget üzletfeleinek.
- A III. rendű terhelt ellenszolgáltatás fejében a VI. rendű terhelt közreműködésével szerezte be, és adta át az I. rendű és a II. rendű terheltnek a valótlan tartalmú „nullás” adóigazolást, amelyet a hitelkérelemhez be is csatoltak.
- A hitelkérelmet az előzőekben részletezett előkészületeket követően, 2007. október 19. napján az I. rendű terhelt a cég6 nevében benyújtotta a takarékszövetkezethez 68.000.000 forint beruházási hitel folyósítása érdekében. A hiteligénylés okaként a cím101-en lévő sertéstelep megvásárlását, felújítását, valamint a mangalica sertésállomány megvásárlását jelölte meg. A hitel fedezeteként felajánlásra került a cím101 ingatlan és a papíron cég9 tulajdonát képező ingatlanok. A hiteligényléssel kapcsolatos egyeztetésen az I. rendű és a II. rendű terhelt volt jelen a takarékszövetkezetnél.
- 2007. október 25. napján a takarékszövetkezet 68.000.000 forint összegű beruházási hitelt folyósított a cég6 részére. A hitel aláírásakor jelen volt a XI. rendű, a XV. rendű, az I. rendű, a II. rendű, a X. rendű, a XX. rendű terhelt, és a pénzügyi részéről egyéb érdekelt⁵⁹, valamint a XIX. rendű terhelt.
- A 1075029 iktatószámú szerződést a cég6 nevében a XI. rendű terhelt mint adós és a XV. rendű terhelt mint adóstárs írta alá. A hitel fedezeteként a cég12 készfizető kezesség vállalása szolgált 60%-ban, valamint a cím101 alatt felvett ingatlanra bejegyzett egyetemes jelzálogjog. A hitel fedezeteként szolgáltak még egyéb ingatlanok, azokra az ingatlanokra bejegyzett végrehajtási jog és inkasszó jog. A 100 darab mangalica sertés pótfedezetként került feltüntetésre, az erről szóló okiratot a XI. rendű terhelt 2007. november 27. napján írta alá.
- A sertésállományról szóló fiktív számla 2007. november 6. napján került kiállításra, amely értelmében a cég1 értékesített a cég6 részére 100 darab mangalica tenyészállatot. Azonban a számlával ellentétben nem 100 darab, egyenként 100 kg súlyú tenyészállomány lett átadva a XV. rendű terheltnek mint a cég6 új ügyvezetőjének, hanem 130 darab, egyenként 50-60 kg-os ivartalanított állomány, amely tenyésztésre alkalmatlan volt. Az állatállomány megjelölésére szolgáló krotáliák beütésére ugyancsak nem került sor. A számla alapján a hitel fedezetéül szolgáló sertésállományra vonatkozó ingó jelzálogjog közjegyzői okiratba lett foglalva. A cég1 termelési igazgatója, egyéb érdekelt⁶⁰ négy darab szállítólevelet állított ki az értékesített sertésről. Az állatok értékesítéséhez szükséges iratokat egyéb érdekelt 61 állatorvos anélkül állította ki, hogy a sertések elszállításánál jelen lett volna.
- Az állatokat ezt követően – a X. rendű terhelt javaslata, illetve kérése alapján – a XV. rendű terhelt utasítása szerint cím103-ra szállították, majd 2007. december elején a XV. rendű és a X. rendű terhelt megbízása alapján egyéb érdekelt⁶² értékesítette, ezzel a XV. rendű terhelt a hitel fedezetét részben elvonta. A sertésekért kapott pénzt a X. rendű és a XV. rendű terhelt elosztotta.

– 2007. év decemberétől a takarékszövetkezet a fedezetül adott állományt szeretne volna megtekinteni, azonban a XV. rendű terhelt – az I. rendű és a II. rendű terhelt kérésének megfelelően – arra hivatkozott, hogy az állatok bértartásban vannak, bár ténylegesen már értékesítésre kerültek.

– A cég6 üzletrészenek értékesítéséről szóló változásokat a cégbíróság nem vezette át a cégnyilvántartásban és hiánypótlásra szólította fel az új ügyvezetőt, azonban a XV. rendű terhelt – egyeztetve a VIII. rendű és a X. rendű terhelttel 2008. év januárjában arra az álláspontra jutott, hogy a hiánypótlásnak nem tesznek eleget, mivel a vállalkozás nem működőképes. A döntést a XV. rendű terhelt közölte az I. rendű és a II. rendű terhelttel. Az I. rendű és a II. rendű terhelt azt kérte a XV. rendű terhelttől, hogy amíg nem találnak új vezetőt a cégnek, hitesse el a takarékszövetkezettel, hogy megvan a sertésállomány. A kérésnek a XV. rendű terhelt eleget tett.

– Ezt követően az I. rendű terhelt megkérte a VI. rendű terheltet, hogy keressen vevőt a cég6 üzletrészére. A kft. új ügyvezetője és tulajdonosa ezt követően egyéb érdekelt⁶³ lett. Az üzletrész adásvételi szerződés aláírására 2008. március közepén került sor a szerződésen szereplő 2008. február 14. napjával szemben. Egyéb érdekelt⁶³ nem fizetett az üzletrészért, a kft.-t valójában nem kívánta megvásárolni, a céget nem kívánta működtetni. Mivel a XV. rendű terhelt vonatkozásában a korábbi változások nem kerültek átvezetésre a cégnyilvántartásban, egyéb érdekelt⁶³-mal a szerződést a XI. rendű terhelt és egyéb érdekelt⁵⁷ írta alá mint eladó.

– A valótlan tartalmú társasági szerződést módosító okirat alapján – figyelemmel ügyvéd² jogtanácsos 2008. március 17. napján kelt kérelmére – az illetékes cégbíróság a cég6-ot érintő változásokat a cégjegyzékbe bejegyezte, ezáltal az I. rendű, a VI. rendű, a XI. rendű, a XV. rendű terhelt, valamint egyéb érdekelt⁶³ és egyéb érdekelt 57 közreműködött abban, hogy a közhitelű nyilvántartásba valótlan adatok nyerjenek bejegyzést.

– A Pest Megyei Bíróság Cégbírósága a cég6-ot érintő változásokat 2008. május 5. (XV. rendű terhelt) és 2008. szeptember 22. (egyéb érdekelt⁶³) jegyezte be.

– Az I. rendű terhelt a takarékszövetkezet sértettét a hitel felvétele során fizetési képessége és fizetési készsége tekintetében szándékosan tévedésbe ejtette a cég6 felhasználásával, amellyel 68.000.000 forint összegű kárt okozott. Cselekményében segítette a XI. rendű, a XV. rendű terhelt, továbbá a fentiekben részletezettek szerint segítséget nyújtott a II. rendű, a III. rendű, a VI. rendű, a VIII. rendű, a X. rendű és a XX. rendű terhelt.

II.

A IX. rendű terhelt a 2001. április 10. napján cím¹⁰⁴ alatti székhellyel megalapított cég¹²-nek 2007. március 19. napjától lett a tagja és ügyvezetője, egyben a társaság új székhelye cím¹² alá lett bejelentve. A céggel ekkor külföldön vállalt munkát.

– A IX. rendű terhelt, aki korábban ügyintézőként dolgozott a cég¹-ben 2007. év nyarán lépett ismételen kapcsolatba az I. rendű terhelttel, amikor is meglátogatta őt a szállodában. Ekkor vetődött fel, hogy külföldön élő rokonai és ismerősei révén külföldön is létrehozhatnának hasonló ökotgazdaságot és nyithatnának egy hasonló szállodát, azonban sem a IX. rendű, sem az I. rendű terhelt nem rendelkezett a külföldi bank által kért önrésszel.

– A IX. rendű terhelt telefonon felvette a kapcsolatot külföldi ismerőseivel, egyéb érdekelt⁶⁴-gyel, akit érdekelt az üzleti lehetőség. Egyéb érdekelt⁶⁴ tulajdonában volt a cég¹³ külföldi gazdasági társaság. 2007. év nyarán egyéb érdekelt⁶⁴ cím⁸⁴-be utazott, ahol az I. rendű terhelt bemutatta neki a cég¹ és a cég⁶ működését. Megállapodtak abban, hogy az I. rendű terhelt az üzleti tervhez beruházót keres, azzal tárgyal, valamint a külföldi építkezés technológiai és építészeti szakmai irányítását ellátja, míg egyéb érdekelt⁶⁴ megfelelő területet keres külföldön a beruházáshoz, és a helyi ügyintézkést végzi.

- 2007. június 5. napján a IX. rendű terhelt kérésre egyéb érdekelt⁶⁵ megvásárolta a 2003. szeptember 16. napján cím¹⁰⁵ alatti székhellyel megalapított cég¹⁴ üzletrészét azért, hogy a társaság a külföldi beruházásokban részt vegyen. A társaság tagja és ügyvezetője egyéb érdekelt⁶⁶ volt, majd 2007. június 5. napjától a társaság tagja és ügyvezetője egyéb érdekelt⁶⁵ lett.
- Egyéb érdekelt⁶⁵ nem fizetett a társaság üzletrészéért, és a társaság ügyvezetője lett anélkül, hogy a cég működtetésére tényleges szándéka lett volna. A valótlan tartalmú üzletrész adásvételi szerződés és társasági szerződés módosító okirat aláírására a IX. rendű terhelt bírta rá egyéb érdekelt⁶⁵-öt. A szerződések alapján az illetékes cégbíróság a cég¹⁴ cégjegyzékébe a változásokat bejegyezte, amellyel a IX. rendű terhelt és egyéb érdekelt⁶⁵ közreműködött abban, hogy a közhitelű nyilvántartásba valótlan adatok nyerjenek bejegyzést.
- A Baranya Megyei Bíróság mint cégbíróság a cég¹⁴ vonatkozásában a változásokat 2007. október 8. napján jegyezte be.
- Egyéb érdekelt⁶⁴ 2007. év augusztusában megfelelő területet talált cím¹⁰⁶-on, ezért az I. rendű, a IX. rendű terhelt és egyéb érdekelt⁶⁷ építész külföldre utazott. A beruházáshoz szükséges hitelt a terheltek a külföldi banktól akarták felvenni, azonban a pénzügyintézet jelentős önerőt kívánt meg a beruházáshoz, így megállapodás nem született. Az I. rendű terhelt a projekt megvalósításához szükséges önerővel nem rendelkezett.
- Az I. rendű terhelt ezt követően felvette a kapcsolatot az V. rendű terhelttel külföldi banki iratok beszerzése érdekében. Majd őt 2007 novemberében úgy mutatta be a IX. rendű terheltnak, mint a külföldi beruházást finanszírozó bank képviselőjét.
- Az V. rendű terhelt a IX. rendű terhelttel egy 2007. december 21-i dátummal ellátott, a Bank of Commerce and Trade inc. Nauru pénzügyintézettel való fiktív hitelszerződést íratott alá két példányban. Ezt követően 2007. december 27. napján az V. rendű terhelt átadott az I. rendű és a IX. rendű terheltnak három darab, valótlan tartalmú angol nyelven írt iratot. Az egyik a Bank of Commerce and Trade inc. Nauru által 2007. december 27. napján kiállított fizetési rendelvény volt. A másik irat a Bank of Commerce and Trade inc. Nauru által 2007. december 27. napján kiállított átutalási megbízás, amelyen az szerepelt, hogy a cég¹² 2.649.950 USA dollárt átutal a cég¹⁴ részére. A harmadik okirat a Bank of Commerce and Trade inc. Nauru által 2008. január 18. napján kiállított átutalási megbízás volt, amely szerint a cég¹² részére 2.691.892 USA dollárt a cég¹³ átutaltat.
- A IX. rendű terhelt tisztában volt azzal, hogy a naurui bank az általa képviselt gazdasági társaságnak nem biztosított hitelt, és a cég¹³ sem utalt pénzt a bankon keresztül a cég¹²-nek. Ennek ellenére az I. rendű terhelttel egyetértésben a IX. rendű terhelt az V. rendű terhelttől kapott iratokat a cég¹² könyvelésében elhelyezte a cég¹⁴ által kiállított fiktív számlával együtt, melyek alapján 88.000.000 forint áfát igényelt vissza jogosulatlanul.
- Az I. rendű és a IX. rendű terhelt a fenti áfa-visszaigénylés kapcsán abban egyezett meg, hogy a jogosulatlanul visszaigényelt összeget megfaktoralják. A faktor érdekében a cég¹⁵-höz fordultak. A faktorszerződés megkötése érdekében 2008 februárjában az I. rendű terhelt a III. rendű terheltet kereste meg azért, hogy valótlan tartalmú, azaz hamis adóhatósági iratokat szerezzen be. Ténylegesen úgy jött létre több adóhatósági határozat is a cég¹² áfa-visszaigénylésével kapcsolatban, hogy a hamis adóhatósági határozatot a III. rendű, illetve a VI. rendű terhelt közreműködésével ismeretlen személy látta el hamis bélyegzővel.
- Az első ilyen hamis adóhatósági határozat a 2008. január 30. napján kelt 4169668242 számú – valótlan tartalmú – APEH határozat, melynek értelmében az adóhatóság megállapította, hogy a cég¹² 88.080.113 forint áfa kiutalását kérte, és az APEH – figyelemmel az adózó nyilvántartott adótartozására is – 84.143.768 forint kiutalásáról intézkedik.

- A IX. rendű és az I. rendű terhelt a cég15-nél, ahol egyéb érdekelt68-cal tárgyaltak az APEH áfa-visszaigénylés megfaktoralásáról, a fenti hamis adóhatósági iratot bemutatták.
- A cég15 a hamis közokirat alapján a faktorszerződés megkötésének nem látta akadályát, így 2008. február 19. napján engedményezési szerződés jött létre a cég15 és a cég12 között, amely értelmében a cég15 megvásárolta a cég12-től az APEH felé fennálló követelését.
- A szerződést a IX. rendű terhelt írta alá a cég12 nevében, de jelen volt az I. rendű terhelt is. A szerződés teljesítésének határideje 60 nap volt. 2008. február 22. napján a cég15 kiutalt 75.729.391 forintot a szerződés alapján a cég12 banknál vezetett számlájára. Ezt az összeget a IX. rendű terhelt az I. rendű terhelt utasítására átutalta a cég14 számlájára, onnan pedig egyéb érdekelt65 átutalta az I. rendű terhelt által megadott számlákra, 10.000.000 forintot az V. rendű terheltnek, 10.000.000 forintot a cég16-nak, további 10.000.000 forintot a cég1-nek, míg a fennmaradó összeget készpénzben kivette, és átadta a IX. rendű terheltnek. A IX. rendű terhelt az átvett pénzből 500.000 forintot átadott egyéb érdekelt65-nek a közreműködéséért, a többi az I. rendű terhelt kapta meg.
- 2008 márciusában az I. rendű terhelt a III. rendű terhelttől, a VI. rendű terhelt közvetítésével újabb, valótlan tartalmú APEH határozatot szerzett be, amely értelmében az APEH 45 nappal meghosszabbította a korábban megállapított áfa kiutalásának az időpontját.
- A hamis, 4172883112 számú APEH határozatot a II. rendű terhelt saját számítógépén szerkesztette, amelyre a III. rendű terhelt és a VI. rendű terhelt segítségével bélyegzőlenyomat került.
- A II. rendű terhelt készítette a hamis APEH határozatokat, melyekre ismeretlen társa helyezte el a hamis bélyegzőlenyomatokat (...) ebben ismeretlen módon közreműködött a III. rendű és a VI. rendű terhelt.
- A IX. rendű terhelt az újabb, hamisított APEH határozatot is benyújtotta a cég15-höz, amelyre tekintettel a pénzügyi tájékoztatta a IX. rendű terhelte arról, hogy a továbbiakban nem kívánja finanszírozni az ügyletet.
- Az I. rendű és a IX. rendű terhelt a faktoralási szerződés megkötésekor a cég15-öt fizetési képességük és fizetési készségük tekintetében tévedésbe ejtették, mivel a folyósított faktorösszeg elsősorban az I. rendű terhelt érdekkörében került felhasználásra, az I. rendű terhelt egyéb jogviszonyaiból származó likviditási nehézségeire fordítódott. A terheltek a megtévesztő magatartásuk folytán a cég15-nek 75.729.391 forint kárt okoztak. A kárból a III. pont szerinti ügylet alapján származó, cég17 által 2008. április 30. napján utalt 66.827.401 forint kár megtérült. A cég15 fennmaradó 8.901.990 forint kárát a terheltek nem térítették meg.
- Az I. rendű és a IX. rendű terheltek a bűncselekmény elkövetéséhez a II. rendű, a III. rendű és a VI. rendű terhelt a fenti módon, a valótlan tartalmú adóhatósági határozatok létrehozásával, illetve az V. rendű terhelt a hamis banki iratokkal nyújtott segítséget.

III.

- Miután a cég15 közölte a cég12 képviselőjével, a IX. rendű terhelttel, hogy az áfa-visszaigénylést nem kívánják tovább finanszírozni, és a terhelteknek nem volt pénzügyi háttere a teljesítésre, az I. rendű és a IX. rendű terhelt a faktor kiváltása mellett döntött. Ennek érdekében 2008. április elején az I. rendű terhelt tanú2 hitelügyintéző segítségét kérte, aki azt a tájékoztatást adta, hogy a cég17 elvállalja a cég12 faktorának kiváltását a cég15-től.
- A IX. rendű terhelt a cég17-hez ugyancsak benyújtotta a cég15-nél hitelkérelem során felhasznált iratokat, melyek alapját képezték az V. rendű terhelttől beszerzett valótlan tartalmú okiratok szerinti áfabevallás, valamint a valótlan tartalmú, a II. rendű, a III. rendű és a VI. rendű terhelt segítségével készített hamis adóhatósági határozatok.

- A cég17 2008. április 26. napján faktorálási keretszerződést kötött KSZ-08/0021 számon a cég12-vel, melynek keretében a pénzügyintézet megvásárolta a cég12-nek az APEH Közép-Magyarországi Regionális Igazgatóságával szemben áfa-visszaigénylés jogcímű követelését 85.000.000 forint összegben. A faktorálási keretszerződés alapján 2008. április 26. napján a cég12 engedményezési nyilatkozatában a cég17-re engedményezte a 2008. január 30. napján kelt, 4169668242 számú – valótlan tartalmú – APEH határozat alapján a cég12-t áfa-visszaigénylés jogcímen megillető 84.143.768 forint összeget.
- A társaság ügyvezetője, a IX. rendű terhelt a szerződéskötéskor az adóvisszaigénylés alapjául szolgáló APEH határozat „eredeti” példányát bemutatta a pénzügyintézetnek, míg a másolatot az iratokhoz csatolta. A IX. rendű terhelt 2008. április 25. napján kérelmet terjesztett elő az APEH Közép-Magyarországi Regionális Igazgatóságához, és kérte a 4169668242 számú határozatban megjelölt összeg kiutalását. A IX. rendű terhelt kötelezettséget vállalt arra, hogy a cég17 felé fennálló tartozása rendezéséig az APEH-től származó valamennyi összeget a pénzügyintézet letéti számlájára utalja át. A felek a faktorálási szerződés részét képező 1. számú mellékletben megállapodtak abban, hogy a leghosszabb futamidő 45 nap.
- A cég17 2008. április 30. napján 66.827.401 forintot átutalt a cég15 számlájára a hitel kiváltása címén. A szerződésben meghatározott határidő elteltével azonban a hitelintézet részére nem érkezett meg a szerződésben rögzített összeg. A IX. rendű terhelt – leplezve a visszaigénylés valótlan voltát – a cég17 részére átadott egy 2008. április 18.-i keltezésű, 4169668242 számú fiktív APEH határozatot, melyben az APEH Közép-Magyarországi Regionális Igazgatósága Könyvelési Osztálya kijelentette, hogy a 2008. január 30. napján kelt határozatában áfa-visszaigénylés jogcímén kiutalni kért 88.080.000 forint összeg 45 napon belüli kiutalásáról intézkednek. Majd ezután további időhúzás céljából ugyanilyen tartalmú, 2008. június 6. és június 26. napján kelt, 4377379318 és 4169668242 számú hamisított APEH határozatot is átadott a IX. rendű terhelt a cég17 részére.
- Az előzőekben felsorolt APEH határozatok valótlan tartalmúak voltak, azokat a fenti módon a II. rendű terhelt az I. rendű terhelt felhívására készítette számítógépén, majd a hamis adóhatósági határozatot a III. rendű, illetve a VI. rendű terhelt közreműködésével ismeretlen személy látta el hamis bélyegzővel.
- A II. rendű terhelt készítette a hamis APEH határozatokat, melyekre ismeretlen társa helyezte el a hamis bélyegző lenyomatokat (...) ebben ismeretlen módon közreműködött a III. rendű és a VI. rendű terhelt.
- Az APEH határozatokban megjelölt határidőig az engedményezett összeg nem érkezett meg a cég17 részére, ezért a cég17 2008. szeptember 5. napján készfizető kezességi szerződést kötött az I. rendű terhelt által képviselt cég1-gyel a követelés biztosítására. A szerződésben a kezes kötelezettséget vállalt arra, hogy amennyiben az APEH határozatban megjelölt időpontig nem érkezik meg a hitelintézetet megillető összeg, azt a cég1 fizeti meg a cég17 részére.
- Mivel a teljesítésre nem került sor, a pénzügyintézet ezt követően, 2008. szeptember 12. napján felszólította mind a cég12-t, mind a cég1-et a tartozás rendezésére, azonban ez nem vezetett eredményre.
- Az I. rendű és a IX. rendű terhelt a faktorálási szerződés megkötésekor a cég17-t fizetési képességük és fizetési készségük tekintetében tévedésbe ejtették, ugyanis a kiutalt összeget nem tudták, és nem is szándékozták kifizetni, amely miatt 67.315.014 forint kárt okoztak, amely nem térült meg.

– Az I. rendű és a IX. rendű terheltnek a valótlan tartalmú adóhatósági határozatok elkészítésével a II. rendű, a III. rendű és a VI. rendű terhelt, míg a valótlan banki iratokkal az V. rendű terhelt nyújtott segítséget.

IV.

2007. év novemberében – amikor a II. pontbeli cselekmény során a külföldi projekttel összefüggésben faktoráltak meg valótlan tartalmú számla alapján visszaigényelt áfát – a cég12 és a cég1 között létrejött egy üzemeltetési szerződés, amely alapján a cég12 üzemeltette a cég1-et és a cég6-ot. A szálloda és a gazdaság alkalmazottjai a cég12-höz lettek bejelentve. Az I. rendű és a IX. rendű terhelt abban állapodott meg, hogy a cég12 papíron megvenné a cég1 minden ingó és ingatlan vagyonát. Az I. rendű terheltnek az ökogazdaság és a hotel vezetésének átengedése ténylegesen nem volt a célja, hanem újabb hitelhez kívánt jutni az adásvétel megfinanszírozása útján a már kialakult pénzügyi nehézségei miatt.

– Az I. rendű terhelt 2008. év márciusában a IX. rendű terhelt jelenlétében megkérte tanú2 hitelügyintézőt arra, hogy keressen finanszírozót a cég12-nek azért, hogy a cég1 vagyontárgyait megvegye. Mindezek alapján 2008. év áprilisában – párhuzamosan a III. pontbeli faktorálással – tanú2 közvetítésével a cég18 részéről egyéb érdekelt69-cel és egyéb érdekelt70-nel az I. rendű és a IX. rendű terhelt egyeztetett az adásvétel megfinanszírozásáról. A cég18 az egész adásvételi ügylet megfinanszírozását nem vállalta. 2008. év augusztusában olyan megegyezés született, hogy a cég18 az adásvételi szerződések alapján a cég12 által fizetendő áfa összeget kölcsönként nyújtja a cég12 részére oly módon, hogy a kölcsönösszeg ügyvédi letétbe kerül, és a cég1 vételár követelésének áfarésze az ügyvédi letétből kerül majd megfizetésre, azaz a cég18 az adásvétel áfatartalmának megfinanszírozását vállalta. Ehhez az I. rendű terhelt felajánlotta, hogy az ügylethez biztosít egy olyan befektetőt, aki az adásvételhez szükséges önerőt szolgáltatja, amiért cserébe a befektető megkapná a cég12 51%-os tulajdonrészét. A cég18 ezt a felajánlást elfogadta.

– Ezt követően az I. rendű és a IX. rendű terhelt együtt felkereste az V. rendű terheltet a lakásán, ahol az V. rendű terhelt átadta részükre egyéb érdekelt71 fiktív személy mint befektető adatait, útlevelemásolatát, valamint egy 2008. július 16. napján keltezésű egyéb érdekelt71 által a cég12 részére kiállított valótlan tartalmú nyilatkozatot, amely szerint egyéb érdekelt71 420.000.000 forint önerőt biztosított a cég12 törzstőkéjének emelése céljából, egyben készfizető kezességet vállalt a cég12 kötelezettségeire.

– Ezen túlmenően az V. rendű terhelt szerezte be azt a valótlan tartalmú, 2008. június 2. napján kelt, egyéb érdekelt72-től származó levelet, amely szerint a cég12 és a cég19 külföldi cég között létre fog jönni cím107-en egy 1.500.000.000 forint összegű vállalkozás. Ezt követően a IX. rendű terhelt egyéb érdekelt71 útlevelemásolatát és az előzőekben részletezett, az V. rendű terhelt által beszerzett iratokat a cég18-hoz benyújtotta.

– 2008. év augusztusában az I. rendű és a IX. rendű terhelt megegyezett a XXI. rendű terhelttel abban, hogy a cég1 és a cég12 közötti ingó és ingatlan adásvételre vonatkozó iratokat ellenjegyzi. Ezt követően az I. rendű és a IX. rendű terhelt megkérte ügyvéd5-öt, hogy az átadott adatok és leltár alapján készítse el a cég1 valamennyi ingó és ingatlan vagyonának eladásáról szóló adásvételi szerződést. Az ügyvéd5 által elkészített szerződések alapján az I. rendű és a XI. rendű terhelt elkészítette az adásvételhez kapcsolódó számlákat a cég1 nevében.

– Az ügyvéd5 által elkészített szerződéseket a XXI. rendű terhelt ellenjegyezte, miután azokat előtte az I. rendű és a XI. rendű terhelt aláírta. Az adásvételi szerződésben feltüntetésre került, hogy a cég12 138.333.332 forintot 2008. szeptember 5. napján ügyvédi letétbe helyezett a XXI. rendű terhelnél, amely azonban nem történt meg, mivel a cég12 nem tudta

megvásárolni a cég1 tulajdonát képező nagy értékű vagyont, ehhez sem saját, se külföldi befektető által biztosított pénzeszközzel nem rendelkezett.

– 2008. szeptember 8. napján az I. rendű és a IX. rendű terhelt az előzőekben részletezett valótlan tartalmú szerződésekkel (adásvételi szerződés, üzemeltetési szerződés) megjelent a cég18 irodájában, majd közjegyző jelenlétében aláírták a cég12 és a cég18 közötti kölcsönszerződést és a szükséges iratokat. Az aláírásnál a közjegyző, az I. rendű, a IX. rendű terhelt és a cég18 részéről egyéb érdekelt⁶⁹ volt jelen.

– A szerződés megkötését megelőzően az I. rendű és a IX. rendű terhelt ugyancsak átadta a pénzügyintézetnek a cég12 és a cég1 hamis, nullás adóigazolását, melyet az I. rendű terhelt kérésére a II. rendű terhelt készített a számítógépén, majd a III. rendű terhelt a VI. rendű terhelten keresztül bélyegzővel láttatta el. A cég12 hamis adóigazolásán 2008. június 5. napi dátum szerepel, és a száma 4377379318 volt, míg a cég1 hamis adóigazolásán a dátum 2008. június 5. napja volt, annak száma 217393321. Mindkét hamis adóigazolást ismeretlen személy látta el hamis bélyegzővel.

– A II. rendű terhelt készítette a hamis APEH határozatokat, melyekre ismeretlen társa helyezte el a hamis bélyegzőlenyomatokat (...) ebben ismeretlen módon közreműködött a III. rendű és a VI. rendű terhelt.

– A kölcsönügylet fedezeteként a cég1, az I. rendű, valamint a IX. rendű terhelt készfizető kezességet vállalt. Mindezek mellett az adásvételi szerződéssel érintett ingatlanokra jelzálogjog bejegyzését vállalták a felek, továbbá a cég12 teljes vagyonára zálogjog alapítását engedélyezte a IX. rendű terhelt. A szerződés jellegére figyelemmel az adásvételi szerződések áfatartalma is engedményezésre került a cég18 részére.

– Az I. rendű és a IX. rendű terhelt a faktorálási szerződés megkötésekor a cég18-at fizetési képességük és fizetési készségük tekintetében tévedésbe ejtette, a céljuk a szerződésben szereplő 164.000.000 forint jogosulatlan megszerzése volt. A kár tényleges bekövetkezése a terheltek magatartásától függetlenül maradt el. A II. rendű, a III. rendű, az V. rendű és a VI. rendű terhelt segítséget nyújtott a fiktív okiratok beszerzésével és elkészítésével az I. rendű és a IX. rendű terheltnak.

[5] A Kúria gyakorlata ugyanakkor következetes abban, hogy a felülvizsgálatban irányadó tényálláshoz tartoznak mindazon történeti tények, amelyeket az ítéletben megállapítottak, függetlenül attól, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán nem a történeti tényállásban kerültek leírásra, hanem az indokolás más részében, így a bizonyítékok értékelése vagy a jogi indokolás körében.

– Ekként a cég5 kapcsán az irányadó tényállás (I/A/6.) részét képezi, hogy miután a XIII. rendű terheltnek az adóhatóság előtt többször meg kellett jelennie, a cég eladására került sor, amelyben a VI. rendű terhelt közreműködött az I. rendű terhelt kérésére. A cég5 az I. rendű terhelt érdekkörében került megalapításra, amelyben a XIII. rendű terhelt vállalta az alapító szerepét, de ténylegesen nem működtette a céget. Közreműködő személy volt a II. rendű terhelt, aki a cégalapításban is segítséget nyújtott a résztvevőknek. A faktorálásokhoz történő felhasználás, majd a kötelezettség nem teljesítése után az I. rendű terhelt kérésére a VI. rendű terhelt 2007. év tavaszán intézkedett a cég5 értékesítéséről. 2007. május 11. napján került sor a kft. üzletrésznének értékesítésére oly módon, hogy egyéb érdekelt⁴⁹ és egyéb érdekelt⁵⁰ lett a társaság új tagja a XIII. rendű terhelt és egyéb érdekelt⁴² helyett. Az új tagoknak az üzletrész adásvételi szerződés aláírásakor nem volt tényleges üzletkötési szándékuk, az iratokat anyagi ellenszolgáltatás fejében írták alá. A cég5 könyvelési iratait nem kapták meg, a céget nem akarták működtetni... A valótlan tartalmú társasági szerződés módosító okirat alapján – figyelemmel az egyéb érdekelt² ügyvéd által 2007. június 13. napján benyújtott

kérelemre – az illetékes cégbíróság a cég5 tulajdonosváltását a cégnyilvántartásba bejegyezte. (Kecskeméti Törvényszék 5.B.364/2011/715. számú ítélet 101. oldal 2-5. bekezdés).

– A cég15 sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény kapcsán irányadó II. tényállás részét képezi, hogy az I. rendű és a IX. rendű terhelt visszafizetési szándékuk (figyelemmel I/A. pontban foglalt cselekményekre, azok következményeire és arra, hogy az áfa-visszaigénylés valótlan számlákon alapult) tekintetében is megtévesztették a cég15 sértettet. Emellett a IX. rendű terhelt a faktorszerződést is aláírta... A II. rendű terhelt ... a faktorszerződés megkötése érdekében hamis APEH igazolást szerkesztett. Emellett tettese volt a I/A-B. tényállási pontban leírt cselekményeknek, így tudott az I. rendű terhelt likviditási problémáiról, és arról, hogy az I. rendű terhelt már más pénzintézettől is csalárd módon jutott pénzhez. Az V. rendű terhelt három darab angol nyelvű, valótlan tartalmú magánokiratot szerzett be, amelyekért 10.000.000 forintot kapott. A III. rendű és a VI. rendű terhelt részt vett olyan hamis APEH határozat létrejöttében, amely arra vonatkozott, hogy a cég12-nek az APEH kifizet közel 84.000.000 forint áfát. A III. rendű és a VI. rendű terhelt nyilvánvalóan ismerte a kezük között átment hamis APEH határozatot, ezért azt is tudta, hogy amennyiben az abban foglalt áfa visszajárna, úgy nem kellene hamis határozat az I. rendű terheltnek. Nyilvánvalóan azt is tudták, hogy ez a hamis APEH határozat valójában egy nem is létező áfa-visszatérítéssel összefüggésben, majd csalárd módon felhasználásra fog kerülni {Szegedi Ítéltábla, Bf.III.613/2019/31. számú ítélet [177]-[180] bekezdés}.

– A cég18 sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény kapcsán irányadó IV. tényállás részét képezi, hogy az I. rendű és a IX. rendű terhelt visszafizetési szándék nélkül, közösen, egymás tevékenységéről tudva, előzetes megállapodásuknak megfelelően tévesztette meg a cég18-at {Szegedi Ítéltábla, Bf.III.613/2019/31. számú ítélet [185] bekezdés}.

II.

[6] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a VI. rendű terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapítottn – a megtámadott határozat megváltoztatása, és a felmentése érdekében.

[7] Indokai szerint a terhére rótt bűncselekményeket nem követte el, az ítéleti tényállás a személyét illetően semmilyen konkrét elkövetési magatartást nem rögzít, pusztán azt tartalmazza, hogy a bűncselekmények elkövetésében ismeretlen módon közreműködött, azok elkövetéséhez bűnsegédletet nyújtott. Tételesen felidézte mind az első-, mind a másodfokú bíróság ítéletének egyes tényállási pontjait, hangsúlyozva, hogy azok alapján nem lehetett volna a bűnösségét megállapítani.

[8] Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a III. rendű terhelt és ő nyilvánvalóan ismerték a kezük között átment hamis APEH határozatot. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy valóban az APEH-től származó határozatot adott át, ugyanakkor az ítéleti tényállás nem rögzíti, hogy az irat tartalmát, annak valós, vagy valótlan voltát módjában lett volna megismerni. Az ítéletek egyike sem tartalmaz a zárt borítékátadást meghaladó elkövetési magatartást, a közokirat valótlan tartalmáról történő utólagos tudomásszerzés pedig nem tekinthető sem elkövetői, sem bűnsegédi magatartásnak.

[9] Álláspontja szerint a tudatának a kifogásolt magatartás előtt, vagy alatt át kellett volna fognia a cselekmény bűnös voltát, ám esetében nem csak ez a tudattartalom hiányzott, de a megállapított tényállás erre vonatkozóan semmiféle adatot, tény, vagy körülményt nem rögzített.

[10] Kifogásolta, hogy az eljáró bíróság a III. rendű terhelt terhére megállapította a hamis tanúzásra rábírás és a felbujtóként elkövetett hamis tanúzás büntetett egyéb érdekelt⁷⁵ és egyéb érdekelt⁷⁴ tanúk tekintetében, akik a III. rendű terhelt közreműködése miatt hamis tartalmú tanúvallomásokot tettek, és valótlanul állították, hogy a VI. rendű terhelt közreműködött a hamis APEH iratok létrejöttében. Ehhez képest a másodfokú bíróság az általa hamisnak nyilvánított tanúvallomások valótlan tartalmát vette figyelembe, és a cselekvősege megítélésénél anyagi jogi alap nélkül marasztalta el.

[11] Hivatkozott a Kúria mint harmadfokú bíróság ugyanezen ügyben – más terhelteket érintően – született ítéletére, amely szerint a hamis közokiratokon szereplő pecsétek elhelyezésében elkövetési magatartása egyáltalán nem került megállapításra. Mindezek alátámasztják a védekezését, hogy nem követett el semmilyen bűncselekményt, az azokban való részvételére vonatkozó megállapítások pusztán feltételezéseken alapultak, hiányoznak a felrótt bűncselekmények minősítő körülményeit – üzletszerűség, bűnszövetség – megalapozó magatartások.

[12] Kifejtette, hogy a csalás és a közokirat-hamisítás célzatos bűncselekmények, kizárólag egyenes szándékkal valósíthatók meg tettesként és bűnsegédként egyaránt. Mind az elkövető, mind a bűnsegéd tudatának át kell fognia a bűncselekmény elkövetésének szándékát, a haszonszerzés jogtalan, a közokirat tartalmának valótlan voltát. Esetében ugyanakkor a bíróság által megállapított tényállás nem tartalmaz konkrét magatartást, és azt sem, hogy tudott volna a tettesek elkövetői szándékáról, velük szándékegységben lett volna, illetve rájuk bármilyen szándékerősítő hatást gyakorolt volna. Az ítéleti tényállás szerint a bűnsegédi magatartást megvalósító III. rendű terhelt bűnsegédjeként – mint a bűnsegéd bűnsegéde – annak ellenére került marasztalásra, hogy a bűncselekményekkel kapcsolatos tudattartalmát érintő tényeket az eljáró bíróság megállapította volna.

[13] A Legfőbb Ügyészség BF.914/2023/2. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben kizártak, részben alaptalannak tartotta.

[14] Hivatkozott arra, hogy felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás irányadó, ebből következően annak megalapozottsága nem vitatható. Ezért törvényben kizártak a VI. rendű terhelt azon kifogásai, amelyek a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységére vonatkoznak.

[15] Az egyes tényállási pontokat érintően részletesen kifejtette, hogy az irányadó tényállás hol és miként tartalmazza azokat a tényállási elemeket, amelyek alapján az eljáró bíróságok a VI. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét a terhére rótt bűncselekmények elkövetésében – helyesen – megállapították.

[16] Az ügyész szerint az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg azt is, hogy a VI. rendű terhelt a hamis APEH határozatok létrejöttében, amelyeket a II. rendű terhelt készített, és ismeretlen társa helyezett el azokon hamis bélyegzőlenyomatokat, a III. rendű terhelttel együtt ismeretlen módon közreműködött.

[17] A felülvizsgálati indítványban írtakkal szemben a vagyon elleni bűncselekmény két minősítő körülménye – az üzletszerűség és a bűnszövetség – ugyancsak aggálytalanul megállapítható, amint a VI. rendű terhelt bűnsegédi magatartása. Hivatkozott a Kúria Bhar.II.609/2021/13. számú ítéletében írtakra is.

[18] Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat a VI. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

[19] A VI. rendű terhelt a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében a felülvizsgálati indítványban írtakat lényegében megismételte és fenntartotta. Az abban írt érveken túl a közokirat-hamisítás bűncselekménye kapcsán hivatkozott arra, hogy az elkövetéséhez mellőzhetetlenül szükséges az elkövető, megvalósító által szándékosan,

akaratlagosan tanúsított valamilyen konkrétan meghatározható magatartás vagy mulasztás. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság azt rögzítette, hogy esetében ilyet nem lehetett megállapítani, ennek ellenére arra a következtetésre jutott, hogy valamilyen – bár senki által nem ismert – módon mégis közreműködött az intellektuális közokirat-hamisítás, ezáltal a csalás elkövetésében, illetve annak kísérletében.

[20] A Legfőbb Ügyészség a VI. rendű terhelt által tett észrevétel alapján a BF.914/2023/4. számú nyilatkozatában a 2023. október 26. napján kelt BF.914/2023/2. számú indítványában foglaltakat változatlanul fenntartotta.

III.

[21] A VI. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[22] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja.

[23] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, és a jogerős ügydöntő határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[24] A Be. 659. § (1) bekezdéséből következően a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[25] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[26] Az indítvány szerint a VI. rendű terhelt nem követte el bűnsegédként a többrendbeli csalás büntettét, és sem társtettesként, sem bűnsegédként nem követte el a közokirat-hamisítás büntetteként értékelt cselekményeket, mert az ítéleti tényállás a személyét illetően semmilyen konkrét elkövetési magatartást nem rögzít, az irányadó tényállásban írtak a törvényi tényállás hiánytalan kimerítésére nem alkalmasak.

[27] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a VI. rendű terhelt bűnösségét megállapította, és a terhére rótt bűncselekmények minősítése is helyes.

[28] A Btk. 373. § (1) bekezdése szerint, aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el.

[29] A (6) bekezdés b) pontja alapján a büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a különösen nagy kárt okozó csalást bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

[30] A közokirat-hamisítás büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki hamis közokiratot készít [Btk. 342. § (1) bekezdés a) pont I. fordulat], amint az is, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tény vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont].

[31] A Btk. 373. § (1) bekezdésében írt csalás törvényi tényállása megvalósulásának három, egymást kiegészítő okozati összefüggés megléte a feltétele:

- a tévedésnek okozati összefüggésben kell lennie a tévedésbe ejtő, vagy tévedésben tartó magatartással; a tévedésbe ejtő, tévedésben tartó magatartásnak kell előidéznie a tévedést, ehhez képest arra alkalmasnak, szándékosnak, más általinak kell lennie;
- a tévedésnek okozati összefüggésben kell lennie a tévedésbe ejtett vagy tévedésben tartott vagyoni rendelkezésével; a tévedésnek kell kiváltania a vagyoni rendelkezést, s annak a megtévesztettől kell erednie; és
- végül a tévedésben lévő vagyoni rendelkezése és a bekövetkezett kár között szintén okozati összefüggésnek kell lennie; a kárt ugyanis közvetlenül nem az elkövető, (tévedésbe ejtő vagy tévedésben tartó) magatartása, hanem az általa megtévesztett személy vagyoni rendelkezése okozza.

[32] Csalás esetében a jogtalan vagyoni haszonszerzés nem eredmény, hanem az elkövetési magatartás (tévedésbe ejtés, vagy tévedésben tartás) célzata. Arra indítónak kell lennie és olyan vagyoni haszon tekintetében, amely megszerzésére az elkövetőnek egyébként nincs jogcíme.

[33] Az irányadó tényállás egyértelműen tartalmazza a következőket.

- Az I. rendű és a VIII. rendű terhelt 2005-2007 év közötti időszakban a tartozásaik törlesztése végett újabb és újabb faktorálható követelések igazolásával egy faktorrendszert hoztak létre azért, hogy az aktuális kötelezettségeiket újabb faktorok alapján folyósított összegekből fedezni tudják. Az utóbb létrejött faktorszerződések kizárólagos célja a korábbi faktorálásokból fakadó kötelezettségek időleges teljesítése volt annak érdekében, hogy megfelelő likviditással rendelkező, jól működő gazdasági társaság látszatát keltsék, a kölcsönök döntő részét azonban nem fizették vissza.

[34] Az irányadó tényállás az I/A/6. pontjához kapcsolódóan tartalmazza, hogy

- a terheltek a cég5 eladásáról döntöttek;
- az I. rendű terhelt kérésére a VI. rendű terhelt 2007. év tavaszán intézkedett a gazdasági társaság értékesítéséről olyan személyek részére, akik ellenszolgáltatás fejében vállalták a cég nevükre írását;
- a kft. üzletrésznének értékesítésére 2007. május 11. napján került sor oly módon, hogy egyéb érdekelt⁴⁹ és egyéb érdekelt⁵⁰ lett a társaság új tagja a XIII. rendű terhelt és egyéb érdekelt⁴² helyett;
- az új tagoknak az üzletrész adásvételi szerződés aláírásakor nem volt tényleges üzletkötési szándékuk, az iratokat anyagi ellenszolgáltatás fejében írták alá, a kft. könyvelési iratait nem kapták meg, a céget nem akarták működtetni;
- a cég eladását a vevők szerzésével és az üzletrész átruházási szerződés megfogalmazásával a VI. rendű terhelt készítette elő, aki tudomással bírt arról, hogy az üzletrész megvásárlói nem kívánták a céget működtetni;
- a valótlan tartalmú társasági szerződés módosító okiratot szerkesztő ügyvéd azt az illetékes cégbírósághoz benyújtotta, a cégbíróság a cég5 tulajdonosváltását a cégnyilvántartásba bejegyezte;
- a takarékszövetkezetnek okozott kár összesen 49.500.000 forint, amely nem térült meg.

[35] Az I/B. tényállás rögzíti, hogy

- a cég6 működéséhez szükséges hitel folyósításának feltétele volt a „nullás” APEH igazolás. A gazdasági társaságnak volt adótartozása, ezért az I. rendű terhelt a III. rendű terhelthez fordult segítségért, akiről tudta, hogy széles körű kapcsolatokkal rendelkezik, és tudomása szerint korábban is nyújtott más jellegű segítséget üzletfeleinek.

- A III. rendű terhelt ellenszolgáltatás fejében a VI. rendű terhelt közreműködésével szerezte be és adta át az I. rendű és a II. rendű terheltnek a valótlan tartalmú „nullás” adóigazolást, amelyet a hitelkérelemhez be is csatoltak.
- A hitelkérelmet 2007. október 19. napján az I. rendű terhelt a cég6 nevében benyújtotta a takarékszövetkezethez 68.000.000 forint beruházási hitel folyósítása érdekében.
- 2007. október 25. napján a takarékszövetkezet 68.000.000 forint összegű beruházási hitelt folyósított a cég6 részére.
- Ezt követően az I. rendű terhelt megkérte a VI. rendű terheltet, hogy keressen vevőt a cég6 üzletrészére.
- A kft. új ügyvezetője és tulajdonosa egyéb érdekelt⁶³ lett, az üzletrész adásvételi szerződés aláírására 2008. március közepén került sor, egyéb érdekelt⁶³ nem fizetett az üzletrészért, a kft.-t valójában nem kívánta megvásárolni, a céget nem kívánta működtetni;
- A Pest Megyei Bíróság Cégbírósága a cég6-ot érintő változásokat 2008. május 5. (XV. rendű terhelt) és 2008. szeptember 22. (egyéb érdekelt⁶³) jegyezte be.
- A VI. rendű terhelt közreműködött abban, hogy a közhitelű nyilvántartásba valótlan adatok nyerjenek bejegyzést.

[36] A II. tényállás tartalmazza, hogy a cég12 áfa-visszaigénylése kapcsán az I. rendű és a IX. rendű terhelt megegyezett, hogy a jogosulatlanul visszaigényelt összeget megfaktoralják, és ezért a cég15-höz fordultak. A faktorszerződés megkötése érdekében 2008 februárjában az I. rendű terhelt a III. rendű terheltet kereste meg azért, hogy valótlan tartalmú, azaz hamis adóhatósági iratokat szerezzen be. A cég12 áfa-visszaigénylésével kapcsolatos hamis adóhatósági határozatokat a III. rendű, illetve a VI. rendű terhelt közreműködésével ismeretlen személy látta el hamis bélyegzővel. A 2008. január 30. napján kelt, 4169668242 számú – valótlan tartalmú – APEH határozat, melynek értelmében az adóhatóság megállapította, hogy a cég12 88.080.113 forint áfa kiutalását kérte, és az APEH – figyelemmel az adózó nyilvántartott adótartozására is – 84.143.768 forint kiutalásáról intézkedik. A IX. rendű és az I. rendű terhelt a cég15-nél, ahol egyéb érdekelt⁶⁸-cal tárgyaltak az APEH áfa-visszaigénylés megfaktoralásáról, fenti hamis adóhatósági iratot bemutatta. 2008 márciusában az I. rendű terhelt a III. rendű terhelttől a VI. rendű terhelt közvetítésével újabb, valótlan tartalmú APEH határozatot szerzett be, amely értelmében az APEH 45 nappal meghosszabbította a korábban megállapított áfa kiutalásának az időpontját. A hamis 4172883112 számú APEH határozatot a II. rendű terhelt saját számítógépén szerkesztette, amelyre a III. rendű és a VI. rendű terhelt segítségével bélyegzőlenyomat került. A II. rendű terhelt készítette a hamis APEH határozatokat, melyekre ismeretlen társa helyezte el a hamis bélyegző lenyomatokat (...) ebben ismeretlen módon közreműködött a III. rendű és a VI. rendű terhelt. A IX. rendű terhelt az újabb, hamisított APEH határozatot is benyújtotta a cég15-höz, az I. rendű és a IX. rendű terhelt a faktorálási szerződés megkötésekor a cég15-öt fizetési képességük és fizetési készségük tekintetében tévedésbe ejtették, a folyósított faktorösszeg az I. rendű terhelt egyéb jogviszonyaiból származó likviditási nehézségeire fordítódott. A terheltek a megtévesztő magatartásuk folytán a cég15-nek 75.729.391 forint kárt okoztak. Az I. rendű és a IX. rendű terheltnek a bűncselekmény elkövetéséhez a II. rendű, a III. rendű és a VI. rendű terhelt a fenti módon, a valótlan tartalmú adóhatósági határozatok létrehozásával nyújtott segítséget.

[37] A III. tényállási pont rögzítette, hogy 2008. április 30. napján a cég17 66.827.401 forintot átutalt a cég15 számlájára a hitel kiváltása címén, a szerződésben meghatározott határidő elteltével azonban a hitelintézet részére nem érkezett meg a szerződésben rögzített összeg. A IX. rendű terhelt – leplezve a visszaigénylés valótlan voltát – a cég17 részére átadott egy 2008. április 18. napján keltezésű, 4169668242 számú fiktív APEH határozatot,

melyben az APEH Közép-Magyarországi Regionális Igazgatósága Könyvelési Osztálya kijelentette, hogy a 2008. január 30. napján kelt határozatában áfa-visszaigénylés jogcímén kiutalni kért 88.080.000 forint összeg 45 napon belüli kiutalásáról intézkednek. Majd ezután további időhúzás céljából ugyanilyen tartalmú, 2008. június 6. és június 26. napján kelt 4377379318 és 4169668242 számú hamisított APEH határozatot is átadott a IX. rendű terhelt a cég17 részére. A felsorolt APEH határozatok valótlan tartalmúak voltak, azokat a fenti módon a II. rendű terhelt az I. rendű terhelt felhívására készítette számítógépén, majd a hamis adóhatósági határozatot a III. rendű, illetve a VI. rendű terhelt közreműködésével ismeretlen személy látta el hamis bélyegzővel.

[38] A IV. tényállási pont szerint a cég12 és a cég18 közötti faktorszerződés megkötését megelőzően az I. rendű és a IX. rendű terhelt átadta a pénzügyintézetnek a 2008. június 5. napi dátumozású, a cég12 esetében 4377379318 számú, és a cég1 száma 217393321 számú hamis, nullás adóigazolását, melyet az I. rendű terhelt kérésére a II. rendű terhelt készített a számítógépén, majd a III. rendű, a VI. rendű terhelten keresztül ismeretlen személy látta el hamis bélyegzővel. A II. rendű terhelt készítette a hamis APEH határozatokat, melyekre ismeretlen társa helyezte el a hamis bélyegzőlenyomatokat (...) ebben ismeretlen módon közreműködött a III. rendű és a VI. rendű terhelt. Az I. rendű és a IX. rendű terheltek a faktorálási szerződés megkötésekor a cég18-at fizetési képességük és fizetési készségük tekintetében tévedésbe ejtették, a céljuk a szerződésben szereplő 164.000.000 forint jogosulatlan megszerzése volt, a kár tényleges bekövetkezése a terheltek magatartásától függetlenül maradt el. A II. rendű, a III. rendű, az V. rendű és a VI. rendű terhelt segítséget nyújtott a fiktív okiratok beszerzésével és elkészítésével az I. rendű és a IX. rendű terhelteknek.

[39] Kétségtelen, hogy a csalással érintett I/B., II. és IV. tényállási pontokban a sértett pénzügyintézet, illetve pénzügyi szolgáltató a csatolt okiratok fiktív tartalma alapján rendelkezett a saját vagyona felett akként, hogy abból a terheltei cégeknek ad át.

[40] A terheltek – így a VI. rendű terhelt bűnsegédi – magatartása (a terheltei cégek likviditási nehézségei miatt) a sértetti pénzügyintézetek/pénzügyi szolgáltatók pénzének megszerzésére irányult, melyhez egyébként nem lett volna jogcíme (a faktoring szerződések alapján).

[41] A tényállás – az indítványban foglaltakkal ellentétben – tartalmazza a család megvalósulásához szükséges elkövetési magatartást, és az ehhez a VI. rendű terhelt által nyújtott bűnsegédi magatartás leírását.

[42] Az irányadó tényállásból kitűnően a terheltek – úgy a tettesek, mint a részesek – ekként a VI. rendű terhelt is tisztában volt azzal, hogy fiktív tartalmú okiratok kerültek a sértetteknek átadásra, hogy azok ellenében teljesítsék kölcsönök kihelyezésére irányuló követeléseiket.

[43] Ehhez képest az elkövetők – és így a VI. rendű terhelt – tudata is átfogta, hogy ezáltal a sértett(ek) egyoldalúan fog olyan összegeket a tettesnek fizetni, aminek ellentételezése a faktoring szerződések szerinti úton – tehát a szerződés szerinti kötelezett által – nem biztosított, így az a pénzügyintézetnél kárként fog jelentkezni.

[44] A Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az ún. intellektuális közokirat-hamisítás büntettét az követi el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

[45] Az indítványozó által sérelmezett intellektuális közokirat-hamisítás elkövetési magatartása a közreműködés abban, hogy valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

[46] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel a közreműködés fogalma igényel értelmezést.

[47] Az ítélkezési gyakorlat szerint a közreműködés mint elkövetési magatartás minden olyan értelmi-fizikai cselekvőség, amely alkalmas arra, hogy annak következményeként a közokirat kiállítására illetékes személy a közokiratban a törvényi tényállásban meghatározott joghatással bíró valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot rögzítsen. E közreműködés tulajdonképpen speciális közvetett tettesség, mivel a közokiratot létrehozó (abban bejegyzést eszközölő) ügyintéző tévedésben van az elkövető szándékát illetően. Nem kizárt azonban, hogy egy cselekménynek eltérő elkövetési magatartással több közvetett tette is legyen.

[48] A VI. rendű terhelt elkövetési magatartás hiányosságára alapított kifogása nem alapos, az az irányadó történeti tényállás leszűkített, egyoldalú értékelésén alapul.

[49] A Kúria más ügyben már kifejtett álláspontja szerint nem szükséges, hogy az ítélet történeti tényállása a hamis okirat tényleges, közvetlen vagy közvetett átadására vonatkozó tényt tartalmazzon, amennyiben a tényállás egyéb részeiből nyilvánvalóvá válik a terhelt magatartása (BH 2022.148., Kúria Bfv.I.693/2021/6.).

[50] Az irányadó tényállás jelen ügyben tartalmazza, hogy a VI. rendű terhelt az

- I/A/6. tényállás alapján tisztában volt azzal, hogy cég5 üzletrészenek értékesítésére úgy került sor, hogy az új tagoknak az adásvételi szerződés aláírásakor nem volt tényleges üzletkötési szándékuk, a céget nem akarták működtetni, az iratokat anyagi ellenszolgáltatás fejében írták alá, a társaság könyvelési iratait nem kapták meg;

- az I/B. tényállás szerint a VI. rendű terhelt tudta, hogy cég6 hiteligényléséhez a közreműködésével beszerzett „nullás” APEH igazolást csalárd módon használja fel az I. rendű terhelt, amint azzal is, hogy a segítségével értékesítésre került cég6 új ügyvezetője valójában nem kívánta megvásárolni és működtetni a társaságot, az üzletrészt nem fizetett;

- a II. tényállás tartalmazza, hogy tisztában volt azzal, hogy olyan, hamis okirat létrejöttében vesz részt, amely szerint az adóhatóság a cég12-nek 84.000.000 forint körüli összeget fizet, miként azt is tudta, hogy amennyiben az adott összeg ténylegesen megilletné a társaságot, úgy a hamis igazolásra nem lenne szükség. Mindezek alapján tisztában kellett lennie azzal is, hogy úgy a fiktív adóvisszatérítésre vonatkozó igazolás, mint a határidő-hosszabbítást igazoló hamis okirat csaláshoz kerül felhasználásra;

- a III. tényállás szerint tudta, hogy a 2008. január 30. napján, 2008. június 6. napján és 2008. június 26. napján keltezett, áfa-visszaigénylés jogcímén kiutalni kért 88.000.000 forintot meghaladó összeg 45 napon belüli kiutalásáról intézkedő három adóhatósági határozat valótlan tartalmú;

- a IV. tényállás alapján az I. rendű és a IX. rendű terhelt visszafizetési szándék nélkül, közösen, egymás tevékenységéről tudva, előzetes megállapodásuknak megfelelően kísérelte megtevésztetni a cég18-at.

A felidézett tényekből tehát – szemben az indítványban foglalt állítással – egyértelmű következtetés vonható le a VI. rendű terhelt büntetőjogi felelősségére úgy a vagyon, mint a közbizalom elleni bűncselekmények tekintetében, és ez egyúttal kizárja annak a lehetőségét is, hogy a VI. rendű terhelt tévedésben volt.

[51] A felülvizsgálati indítvány vitatta a VI. rendű terhelt bűnsegédi elkövetői minőségének megállapíthatóságát.

[52] A Btk. 14. § (2) bekezdése értelmében bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékosan segítséget nyújt.

[53] A törvényi rendelkezés értelmében a bűnsegéd részesi cselekménye a segítségnyújtás, amely a következetes ítélkezési gyakorlat szerint lehet fizikai és pszichikai is. Ennek megfelelően az irányadó tényállásnak tartalmaznia kell azokat a történeti tényeket, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a bűnsegéd a tettesi alapcselekményt akár úgy segíti, hogy annak külső feltételét biztosítja (fizikai bűnsegély), akár úgy, hogy az elkövetésben a tettest bátorítólag támogatja, a már kialakult szándékát erősíti (pszichikai bűnsegély).

[54] A bűnsegély szándékos segítségnyújtás, azaz olyan cselekmény, amely előmozdítja vagy megkönnyíti a szándékos bűncselekmény elkövetését. A bűnsegéd felelősségének az az alapja, hogy elősegíti a szándékos bűncselekmény törvényi tényállásának a tettes által történő megvalósítását. A segítő magatartás nem csak fizikai, hanem pszichikai jellegű is lehet. A bűnsegély továbbá nem csak tevékenységben, hanem mulasztásban is megnyilvánulhat.

[55] További kritériumai a bűnsegélynek a segítségnyújtás szándékossága és a tettesi alapcselekmény szándékossága.

[56] Kétségtelen, hogy bűnösség – azaz ún. alanyi okozatosság – nélkül nincs tényállásszerűség, nincs felróhatóság, s ez megkívánt a részesi elkövetés esetében is.

[57] A részes (így a bűnsegéd) a tényállásszerű cselekményt nem megvalósítja, hanem ahhoz járul. A részes tetteshez társulása a tettes szándékához történik. A részesi szándék a tettesi szándékkal mutat egyezőséget, azt kiváltja vagy véghezvitel végett erősíti. Ezért büntetendő a részes.

[58] A szándékegységre vont következtetés alapja, hogy az irányadó tényállás kellő pontossággal rögzítse mind a tettesi cselekményt, mind a részesi magatartást, illetve megismerhetően tartalmazza a tettesi és részesi magatartás közötti oksági kapcsolatot (EBH 2015.B.14.II.).

[59] A részesi tudat tartalma önálló, önmagában vett bűnösségvizsgálat tárgya, e szempontból a járulékoság közömbös, a részesi tudat tartalma pedig nem a törvényi tényálláson belüli magatartáshoz feltétlen szükségesség, hanem az ilyen magatartás bárminemű előmozdítása, (egyidejű) könnyítése, azaz a segítés.

[60] Ami a VI. rendű terhelt magatartásához kapcsolódó tudati oldal vizsgálatát illeti, az ehhez szükséges tényeket az irányadó tényállás tartalmazza, az e tényekből levont jogkövetkeztetés pedig helyes.

[61] A felülvizsgálati indítvány a csalás büntette kapcsán kifogásolta a minősítő körülmények megállapítását.

[62] A Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik.

[63] Az üzletszerűség megállapításának két együttes feltétele van: a tárgyi oldalon az ugyanolyan vagy hasonló bűncselekmények elkövetése, az alanyi oldalon pedig ennek révén rendszeres haszonszerzésre törekvés.

[64] A Kúria rámutat, hogy az üzletszerűség nem feltételez szükségszerűen saját vagyoni haszonszerzésre történt törekvést, megállapítja ezt a minősítő körülményt az ítélkezési gyakorlat akkor is, ha mások jogtalan és rendszeres vagyongyarapodása érdekében követnek el, többször ugyanolyan vagy hasonló bűncselekményeket (BH 2012.146.).

[65] Az irányadó tényállásból kitűnik, hogy a vádbeli időszakban az I. rendű és a VIII. rendű terhelt a gazdasági tevékenységük végzéséhez szükséges anyagi háttér megteremtése érdekében egy faktorrendszer hozott létre, amelynek segítségével a pénzintézetet, illetve a pénzügyi szolgáltatót a fizetési képességük és a fizetési készségük vonatkozásában

megtévesztették azért, hogy aktuális kötelezettségeiket az újabb faktorszerződésekből egyenlítsék ki. A haszonszerzésre törekvés fennállt, és nem kétséges, hogy rendszeres volt.

[66] Amint arra az ítélet tábla is helytállóan utalt, az üzletszerűség megállapítását nem zárja ki, hogy a csalás során megszerzett pénzt a terheltek részben a korábbi faktorszerződésekből származó tartozások kiegyenlítésére fordították.

[67] Ezen csalárd folyamatok lebonyolításához a VI. rendű terhelt segítséget nyújtott (I/B., II., IV. tényállási pont).

[68] Ebből következően az üzletszerűség – mint minősítő körülmény – megállapítására törvényesen került sor.

[69] Az indítványozó sérelmezte a bünszövetség minősítő körülményének megállapítását.

[70] A Btk. 459. § 2. pontja értelmében bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezetten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet.

[71] Az irányadó tényállás alapulvételével nem tévedett az eljáró bíróság, amikor a bünszövetségben elkövetést megállapította [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont].

[72] A Btk. a bünszövetség fogalom meghatározásánál azt értékeli, amikor a közreműködőknek, tehát a bünszövetség tagjainak megállapodása több bűncselekmény megvalósítását célozza, anélkül azonban, hogy minden egyes bűncselekmény végrehajtásának a részleteit is megszerveznék. Jelen ügyben ez tényállás szerinti.

[73] A bünszövetség létrejöttének további feltétele, hogy a bűncselekmény alanya akár tettesként, akár részesként két vagy több személy legyen, az elkövetők megállapodása több bűncselekmény elkövetésére irányuljon, továbbá, hogy a megállapodás a cselekmények elkövetését időben megelőzze. Mindez szintén a jelen ügy tényállása szerinti.

[74] Az előzetes megállapodás – mint a szervezett elkövetés egyik eleme – olyan, a jövőben megvalósítandó bűncselekmények elkövetésére irányuló elhatározást jelent, amely a jog védte érdekek ellen támadó erők viszonylag magasabb fokú szervezettségét, pl. az elkövetők következetességét, a végrehajtás egyes jelentősebb körülményeiben, módozataiban megnyilvánuló tervszerűséget is felöleli. Lényeges, hogy ez a megállapodás már eleve bűnözésre, vagyis több bűncselekmény elkövetésére irányuljon. A megállapodás formáját illetően leggyakoribb a szóbeli (vagyis a kifejezett) megállapodás, de megállapodás a hallgatóságos, félreérthetetlenül a bűnözésre irányuló akarategység is. Amikor tehát az elkövetők ráutaló magatartásából egyértelműen ismerhető fel a bűnözésre irányuló következetesség, tervszerűség és akarategyezőség, akkor valósul meg a hallgatóságos megállapodás (Kúria Bfv.III.1.231/2018/10.).

[75] Jelen esetben a VI. rendű terhelt és társai magatartásának ennek megfelelő ismérvei maradéktalanul megállapíthatók.

[76] Az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti, hogy a VI. rendű terhelt és társai bűncselekményeiket szervezetten, egymás tevékenységéről tudva, egymással egyeztetve, a feladatokat eszerint megosztva, anyagi haszonszerzés érdekében hajtották végre.

[77] Az eljáró bíróság törvényesen minősítette a VI. rendű terhelt terhére rótt cselekményeket bünszövetségben elkövetettnek [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont].

[78] Nem tévedett tehát az eljáró bíróság, amikor a VI. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 3 rendbeli – egy esetben kísérlet – bűnsegédként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés ba) és bc) alpont, (6) bekezdés b) pont], 9 rendbeli – egy esetben társtettesként, nyolc esetben bűnsegédként elkövetett – közokirat-hamisítás büntetében [Btk. 342. § kilenc esetben (1) bekezdés a) pont I. fordulat, egy esetben c) pont]

és bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében [Btk. 342. § (1) bekezdés c) pont]. Törvényes a cselekmények minősítése és a kiszabott büntetés is.

[79] Az indítványozó sérelmezte, hogy a bíróság a III. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét – egyéb érdekelt⁷⁵ és egyéb érdekelt⁷⁴ tanúkat érintően – hamis tanúzásra rábírás és felbujtóként elkövetett hamis tanúzás bűntettében megállapította, ugyanakkor cselekvősege megítélésénél az általa hamisnak nyilvánított tanúvallomásokat mégis figyelembe vette.

[80] A Kúria e tekintetben a következőkre mutat rá.

[81] Kétségtelen, hogy az irányadó tényállás szerint a III. rendű terhelt

– egyéb érdekelt⁷⁴ részére a kapcsolattartóján keresztül leveleket juttatott el, majd az általa büntetés-végrehajtási intézetben történt telefonhívás útján a neki szóló levél alapján rábírta őt arra, hogy a jelen büntetőeljárásban olyan valótlan tartalmú tanúvallomást tegyen, miszerint ő különböző személyeknek adóigazolásokat és egyéb iratokat szállított. A tanú 2009. augusztus 5. napján először írásban, majd 2009. szeptember 15. napján szóban az ügy lényeges körülményeire vonatkozóan valótlan tartalmú vallomást tett, amelyben előadta, hogy legalább három alkalommal a VI. rendű terheltől adóhatósági iratokat vitt az I. rendű terheltnek egy nyitott borítékban. Vallomása szerint mindezt pénzért kapott, illetve beszámolt arról is, hogy az adóhatósági iratok olyan igazolások voltak, amelyek a cég⁶-ra, valamint a cég¹²-re vonatkoztak, illetve, hogy 4-5 alkalommal folyószámla-kivonatot és átutalási papírokat is vitt az I. rendű terheltnek egy átlátszó tasakban. egyéb érdekelt⁷⁴ 2010. július 26. napján ismételt kihallgatása alatt a korábbi vallomásának valótlanosságát, hamis tanúzásra való felkérését feltárta a nyomozó hatóság előtt;

– egyéb érdekelt⁷⁵ tanút is rábírti törekedett valótlan tartalmú vallomás megtételére a büntetőeljárásban, 2009 júniusában, pontosabban meg nem határozható időpontban, az eljárás során ismeretlenül maradt személy közvetítésével, illetve ismeretlen személy által kívánta befolyásolni a tanút. Arra akarta rávenni őt, hogy a nyomozás során kihallgatása alkalmával azt állítsa valótlanul, hogy az ügy tárgyát képező adóigazolásokat terhelt⁶ vezetéknevű személy gyártotta, illetve készítette. Az eljárás során ismeretlenül maradt személy pontosabban meg nem állapítható időpontban a tanút felkereste, és átadta a III. rendű terhelt üzenetét azzal, hogy a hamis, valótlan tartalmú tanúvallomás megtételét követően 5.000.000 forintot kap. egyéb érdekelt⁷⁵ tanú a rendőrségi kihallgatása során a III. rendű terhelt kérésének nem tett eleget, nem tett ilyen tartalmú vallomást, hanem feltárta a nyomozó hatóság előtt a III. rendű terhelt szándékát.

[82] Mindezek miatt a bíróság a III. rendű terheltet felbujtóként elkövetett hamis tanúzásra felhívás bűntettében [1978. évi IV. törvény 238. § (1) bekezdés, (4) bekezdése], és hamis tanúzás bűntettében [1978. évi IV. törvény 242. § (1) bekezdés] is marasztalta.

[83] A Kúria a rendelkezésre álló adatokból alapján megállapította, hogy az e körben szereplő ténymegállapítások, illetve az azok alapján szolgáló bizonyítékok nem állnak ellentétben a VI. rendű terhelt cselekvőségét érintő, jogerős ítéletben foglalt ténymegállapításokkal. Azok azt tükrözik, hogy a III. rendű terhelt az eljárás során – a védekezési taktika részeként – a felelősség alóli mentesülése érdekében többféle, egyebek mellett büntetőjogi konzekvenciát is eredményező védekezést terjesztett elő.

[84] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[85] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható.

Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

[86] A VI. rendű terhelt valójában a bizonyítékok mikénti értékelésén keresztül a jogerős ítéleti tényállást támadta, amikor azt állította, hogy a valótlan tartalmú APEH határozatok tartalmáról nem volt tudomása, valamint a terhelti védekezés figyelmen kívül hagyását és az eljáró bíróságok a tényállás megállapításával összefüggő mérlegelő tevékenységét támadta. Ily módon valójában tényálláson kívüli körülményekre hivatkozással eltérő tényállás megállapítását szorgalmazta. Erre azonban felülvizsgálati eljárásban nincs mód.

[87] Ekként a Kúria a VI. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése értelmében hivatalból köteles – a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés alapján a VI. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

[88] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[89] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. június 25.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő

BÉ